

Kanadská mozaika

14/08

3. júna

Každé dva týždne bezplatne na Vašom stole e-mailom alebo poštou.

Nový program na podporu jazykových práv

Kanadská vláda 19. júna oznámila, že prispeje sumou 1,1 miliardy kanadských dolárov na podporu dvojazyčnosti a jazykových menšín používajúcich druhý z oficiálnych jazykov v období rokov 2008-2013. Program nazvaný Roadmap for Linguistic Duality in Canada/Feuille de route pour la dualité linguistique canadienne bude podporovať dvojazyčnosť predovšetkým v piatich prioritných oblastiach: zdravotníctvo, justícia, imigrácia, ekonomika, kultúra a umenie. „Kanadská vláda chce propagovať vitalitu angličtiny aj francúzštiny medzi Kanadčanov po celej krajine,“ vysvetlila Josée Verner, ministerka kanadského dedičstva a ministerka za postavenie žien a oficiálne jazyky. „Naším cieľom je oživiť kultúru v komunitách tým, že podtrhneme dôležitosť ovládania obidvoch jazykov – angličtiny aj francúzštiny – a sprístupníme služby jazykovým menšinám.“ Konkrétnym výstupom je napríklad Národný prekladateľský program, ktorý ma zaistiť dostupnosť vydávaných kníh v obidvoch oficiálnych jazykoch. www.pch.gc.ca

História Kanady online

• Na platforme Wikipédie sa predstavuje portál História Kanady, ktorý ponúka veľké množstvo kvalitných materiálov s možnosťou vyhľadávania. Užívatelia získajú prístup napríklad k úplnej verzii učebnice kanadskej histórie pre stredné školy a k online encyklopédii o Kanade Canadawiki a Encycloportal. Stránky sú zatiaľ iba v angličtine, francúzska verzia bude k dispozícii koncom tohto roka. Za portálom stojí kanadské nakladateľstvo Northern Blue Publishing.

http://canadachannel.ca/HCO/index.php/Welcome_to_the_History_of_Canada_Online www.northernblue.ca

• Frankofónne dedičstvo Severnej Ameriky je témou ďalšej novej online encyklopédie, ktorá ponúka rad užitočných dokumentov o kanadskej histórii z tohto pohľadu. Autori z Université Laval zatiaľ ponúkajú iba francúzsku verziu, na anglickom preklade sa ale už pracuje. www.ameriquefrancaise.org

Cestovanie do Kanady – užitočné informácie

Nastali teplé letné mesiace a mnohí z vás sa určite chystajú na cesty do zahraničia, možno práve aj do Kanady. Pripravili sme pre vás krátke zhrnutie najnutnejších informácií o cestovaní do krajiny javorového listu spolu s odkazmi na webové stránky.

• **Podmienky na vstup.** Od 1. marca 2008 už občania Slovenskej republiky nepotrebujú pri návšteve Kanady vízum na krátkodobý pobyt. Dĺžku obdobia vášho krátkodobého pobytu v Kanade určí úradník v mieste vášho vstupu na kanadské územie. Pokiaľ nebude stanovené inak, je povolenie na pobyt platné 6 mesiacov od dátumu uvedeného na vstupnej pečiatke. Za určitých okolností môže úradník v mieste vstupu na kanadské územie dĺžku povoleného pobytu skrátiť alebo predĺžiť. V takomto prípade bude dĺžka povoleného pobytu uvedená vedľa vstupnej pečiatky alebo na samostatnom úradnom tlačive. V prípade, že v čase vášho príchodu do Kanady nebudete schopní preukázať prístup k dostatočným finančným prostriedkom na celé obdobie vášho pobytu, môže vám byť vstup do krajiny zamietnutý. Mali by ste byť pripravení predložiť spätnú letenku alebo rezerváciu na cestu späť do Slovenskej republiky, prípadne do inej krajiny, na územie ktorej máte povolenie vstúpiť.

• **Pas.** Cestovné pasy Slovenskej republiky musia spĺňať požiadavky Medzinárodnej organizácie pre civilné letectvo

(ICAO) na cestovné pasy so strojovo čitateľnými údajmi (pozri stránka Ministerstva vnútra SR <http://www.minv.sk/?cestovne-pasy>). Obdobie platnosti vášho pasu musí presahovať predpokladanú dĺžku vášho pobytu v Kanade.

• **Cestovanie - dieťa.** Ak cestuje do Kanady vaše dieťa samostatne, musí mať so sebou strojovo čitateľný pas, písomný súhlas oboch rodičov s vycestovaním (musí byť v angličtine a notársky overený, vzorový list pozri na

http://www.voyage.gc.ca/main/before/faq/children_travel-en.asp#2),

finančné prostriedky alebo oficiálne potvrdenie od osoby, ktorá ho na letisku vyzdvihne (pozvanie aj záväzok finančného zabezpečenia) a spätnú letenku (rezerváciu). Odporúča sa tiež potvrdenie školy o uvoľnení z vyučovania, ak ide o cestovanie počas školského roka.

• **Vrátenie dane z tovaru zakúpeného v Kanade.** Od 1. apríla 2007 sa daň pri nákupe tovaru v Kanade už nevracia, pozri <http://www.cra-arc.gc.ca/E/pub/gi/notice221/notice221-e.pdf>.

• **Dovoz potravín a alkoholu.** Všeobecne je zakázané dovážať do Kanady rýchlo sa kaziace potraviny, zeleninu, ovocie, mäso a mliečne výrobky. Pre svoju vlastnú potrebu si môžete priviezť iba potraviny konzervované. Do Kanady môžete ďalej bez cla priviezť 1,5 litra vína alebo 1,14 litra tvrdého alkoholu alebo 24 x 355 ml piva v plechovkách (8,5 l), všetko musí byť v príručnej batožine. Podrobnejšie informácie nájdete na stránkach Canadian Border Services Agency.

www.cbsa-asfc.gc.ca/general/other_sites/laws-e.html

• **Dovoz zvierat.** Pre psov a mačky potrebujete veterinárom overený certifikát, ktorý potvrdzuje, že zviera bolo očkované proti besnote, a to najneskôr rok pred vstupom (nie však menej ako jeden mesiac). Zviera musí byť v dobrom zdravotnom stave. Blížšie informácie nájdete na www.inspection.gc.ca/english/anima/heasan/import/petse.shtml.

• **Medzinárodný vodičský preukaz.** Aby ste si mohli požičať v Kanade auto, musíte mať najmenej 21 rokov (niekde sa vyžaduje dokonca 25 rokov), musíte mať kreditnú kartu a platný medzinárodný vodičský preukaz. Medzinárodný vodičský preukaz nie je podmienkou, ale niektoré požičovne ho môžu vyžadovať, preto sa odporúča všeobecne.

• **Elektrické spotrebiče.** Rozvodná sieť v Kanade pracuje s odlišnými parametrami (110 V, 60 Hz) a zástrčkami (dva konektory v tvare nožov namiesto európskych kolíkov). Je preto nutné mať elektrický transformátor a zásuvkový adaptér, ktorý je možné v Kanade kúpiť v obchodoch špecializovaných na elektroniku alebo vypožičať v hoteli.

Ďalšie užitočné informácie o cestovaní do Kanady sú na stránkach kanadského veľvyslanectva www.canada.cz a na stránkach Ministerstva zahraničných vecí SR www.foreign.gov.sk.

Viete, že...

prvý dvojjazyčný slovník bol vydaný v Kanade vo francúzštine a jazyku kmeňa Hurónov? Bolo to v roku 1635 a autorom bol pravdepodobne Jean de Brébeuf, jezuitský misionár v Georgian Bay.

KVÍZ O KANADE

V ktorej sladkovodnej zátok v Kanade sa nachádza Tridsaťtisíc ostrovov? (Odpoveď a novú otázku nájdete v ďalšom vydaní Mozaiky.) Odpoveď z minulého čísla: Najnižšia teplota -63°C bola v Kanade nameraná 3. februára 1947 v Yukone (Severozápadné teritória).